

CRONICA DESCOPERIRILOR MONETARE DIN NORDUL DOBROGEI

ERNEST OBERLÄNDER-TÂRNOVEANU

Începînd cu acest număr al revistei *Peuce* inițiem publicarea unei cronici a descoperirilor monetare mai vechi sau mai noi din zona Gurilor Dunării. Prin aceasta ne alăturăm acțiunii începute cu ani în urmă de către profesorul Bucur Mitrea ca toate zonele țării să fie cît mai bine reprezentate pe planul cunoașterii descoperirilor numismatice, acțiune desfășurată deja cu succes de colegii de la Cluj, Piatra Neamț și Constanța.

Credem că necesitatea publicării sistematice a descoperirilor monetare nu mai trebuie prea mult argumentată, ea fiind indispensabilă atît pentru mai buna cunoaștere a circulației monetare, a vieții economice, cît și a unor evenimente istorice care au avut loc în zona Gurilor Dunării de-a lungul istoriei. Datele oferite de descoperirile monetare sînt în aceeași măsură utile numismaților, arheologilor și istoricilor, ele vin să completeze unele lacune în cunoașterea istorică, în unele cazuri depășind cu mult sfera interesului local.

Descoperirile monetare foarte numeroase în această zonă, acumulîndu-se an de an în progresie geometrică în colecțiile Muzeului Deltei Dunării, ca și în unele colecții școlare și particulare din județul Tulcea, impun cu stringență găsirea unor modalități pentru includerea lor rapidă în circuitul științific.

Cronica descoperirilor monetare din nordul Dobrogei conține date sintetice asupra unor tezaure sau descoperiri izolate de monede grecești, romane, bizantine și feudale.

În ceea ce le privește pe acestea din urmă, datorită condițiilor specifice din Dobrogea, ele vor fi urmărite pînă la sfîrșitul secolului al XVIII-lea. Monedele prezentate sînt inedite, dar atunci cînd va fi nevoie, ne vom referi și la monede publicate, pentru a aduce unele completări sau îndreptări.

În paginile cronicii sînt oferite într-o formă sumară, dar completă, toate informațiile necesare privind locul, data și structura descoperirii, pe emitenți și nominaluri. În majoritatea cazurilor ele vor fi însoțite de trimiteri la cataloagele de referință, iar în lipsa acestora vor cuprinde date suficiente pentru o identificare corectă.

Am renunțat la comentarii asupra descoperirilor, chiar dacă în unele cazuri am fi fost tentați să le facem, atît din economie de spațiu cît și datorită faptului că descoperirile sînt, prin ele însele, semnificative și spun multe.

A) MONEDE GRECEȘTI

Babadag, județul Tulcea

În anul 1978, profesorul Gheorghe Ștefan, de la Liceul din această localitate a donat MDDT un lot de monede grecești, romane și bizantine descoperite pe raza orașului. Monedele de la Badadag publicate în această cronică, cu excepția celei de la nr. 2 provin din această donație.

1. *Histria — Cmmodus*

AE 17,27 g ← 29 mm.

Ruzicka, *NZ*, 50, 1917, 485, Z.

Inv. 36. 782

2. *Dium — Salonina*

Av. SALONI-NAAVG Bust, diademat dr. Rv. COLIVLDI — ENSIS Athena în picioare spre st., putînd coif cu crista, în mîna dr. pateră, în st. lance. În st. și dr. jos cîte un șarpe încolăcit, în cîmp D-D.

AE 6,46 g ↑ 22 mm

K. Gaebler. (necunoscut).

Inv. 10998. Don. Iordan Casapu — 1965.

Baia, ccm. Baia, jud. Tulcea, tell-ul neolitic — 1973

În timpul săpăturilor arheologice efectuate de E. Lăzurecă de la MDDT, în tell-ul neolitic din această localitate, într-un mormînt de la începutul secolului al IV-lea a fost descoperită o monedă de bronz emisă la *Tomis*, purtînd efigia *Iuliei Doamna*.

3. OR 4,70 g ↑ 20 mm.

Regling, 2815.

Inv. 40.065.

Beidaud, ccm. Beidaud, jud. Tulcea

4. *Histria-Septimius Severus*

AE 15,24 g ← 29 mm.

Pick, 495.

Inv. 10804. Don. prof. N. Epure.

Dăieni, com. Dăieni, jud. Tulcea

5. *Augusta Traiana — Septimius Severus*

OR 12,45 g ↗ 29 mm.

Mușmov, 1913, 3007

Col. prof. M. Subțirică

Isaccea, jud. Tulcea

6. *Macedonia-Filip II*

AE 4,36 g 15 mm.

Müller p. 339 tip general.

Col. Mn. Cocos, inv. 288.

Niculitel, com. Niculitel, jud. Tulcea

În colecția profesorului Gh. Bunduc, de la Liceul Pedagogic din Tulcea, alături de alte monede romane, bizantine și feudale, unele prezente în acest catalog, se află o monedă emisă la *Messambria*:

7. AE 6,60 g ↑ 20 mm.

Mușmov, 1913, 3979.

8. *Histria-Septimius Severus*

AE 14,60 g ↙ 28 mm.

Pick, 482 dar variantă de legendă ICTP-HNΩ-N inv. 10428

9. *Histria-Septimius Severus*

AE 13,14 g ↑ 27,5 mm.

Pick, 496

inv. 10427.

10. *Tomis-Gordianus III*

OR 23,28 g ↑ 36 mm.

Regling, 3366

Col. ing. Ghe. Matei.

11. *Marcianopolis-Elagabal*

OR 2,48 g ↑ 17 mm.

Pick, 923

Col. ing. Ghe. Matei.

12. *Nikopolis pros Istron-Septimius Severus*

AE 6,96 g ↗ 26 mm

Pick, 1295

Col. ing. Ghe. Matei

13. *Nikopolis pros Istron-Elagabal*

AE 6,16 g ↑ 23 mm.

Pick, 2027

Col. ing. Ghe. Matei

14. *idem*

AE 2,66 g ↑ 16 mm.

Pick, 2029

Col. ing. Ghe. Matei

15. *Niceea-Cmmodus*

AE 2,00 g ↓ 14 mm.

Rec. gen. t. I, 3, 299, pl. XXXV, 3.

Col. ing. Ghe. Matei

Slava Rusă, com. Slava Cercheză, jud. Tulcea

În anul 1976, profesorul I. Chițu a donat MDDT un lot de monede grecești, romane, bizantine și feudale din care fac parte toate monedele publicate în acest număr al cronicii, cu excepția celei de la nr. 174.

16. *Histria-Severus Alexander*

AE 17,90 g ↑ 28 mm.

Pick, 518 dar variantă de legendă I-CTPI-HNQN. Inv. 11099

Telița, com. Frecăței, jud. Tulcea

17. *Histria*

AR 4,40 g ↗ 18 mm A.

Pick, 418, dar legenda ΣTPH. Imitație?

Col. ing. Ghe. Matei.

Tulcea, dealul Taberei, curtea I T A, Col. I

18. *Tomis-Plautilla*

OR 10,94 g ↗ 26 mm

Regling, 2954

Inv. 11754

Don. Decebal Ștefănescu

19. *idem str. Taras Sevcenco*

Marcianopolis-Elagabal

AE 6,24 g ↓ 25 mm.

Pick, 902

Inv. 11869

Don. P. Mazăre

Nordul Dobrogei

20. *Tomis-Domitianus*

AE 3,99 g ↙ 19,5 mm

Regling, 2594 tip gen.

Col. prof. Gh. Bunduc

Niceea-Gordianus III

AE 2,64 g ↗ 20 mm

Rec. gen., t. I, 3, p. 489, 713—716.

Col. prof. Gh. Bunduc.

B) MONEDE ROMANE

22. *Agighiol, „La movila lui Uțu”, com.*

Valea Nucarilor, jud. Tulcea

În 1967 locuitorul Ghe. Bălănuță a descoperit un tezaur de denari imperiali romani, din care 8 au fost donați MDDT, unde se păstrează sub nr. de inv. 10.706—10.712 și 10.944. Nu avem informații dacă tezaurul a fost complet recuperat sau asupra soartei celorlalte eventuale piese. Tezaurul are astăzi următoarea compoziție:

Nero-1 ex.

Vespasianus-2 ex.

Titus Caesar-2 ex.

Titus Augustus-1 ex.

Domitianus-2 ex.

Ultimele monede datează din anii 88/89.

Beidaud

23. *Magnia Urbica*

AE 2,80 g ↑ 22 mm

RIC, 2, p. 185, 347. $\frac{1}{XXII XXI}$

Ticinum, a. 283—285.

Inv. 10805.

Don. prof. N. Epure

Dăieni

24. *Traianus*

OR 25,00 g ↓ 34 mm

RIC, II, Personificări. Roma, a. 103—111.

Col. prof. M. Subțirică

Dinogetia, sat Garvăn, com. Jijila, jud.

Tulcea

Tov. I. Limbidis, de la Muzeul de istorie din Galați a donat în 1977 o serie de monede romane și bizantine descoperite pe raza cetății Dinogetia. Între acestea se numără:

25. *Antonius Pius*, doi ași de bronz aflați într-o stare de conservare precară. Unul (inv. 39768) a fost descoperit în cetate, iar cel de al doilea (inv. 12. 101) „la km. 9” pe D.N. Galați — Tulcea.

Dorobanțu, com. Dorobanțu, jud. Tulcea

26 *Traianus*

OR 23,54 g ↑ 34 mm

RIC, II, p. 284, 579, Roma, a. 103—111.

Inv. 10586. Don. cpt. Toni D-tru

Dunavățul de Jos, com. Murighiol, jud.

Tulcea

Tov. Zaharov Dumitru a donat MDDT 3 denari imperiali descoperiți în 1976 pe teritoriul satului, făcând probabil parte dintr-un tezaur.

27. *Carracalla*

AR 3,36 g ↓ 19 mm

RIC, IV, 1, p. 234, 150. Roma, a. 206—210.

Inv. 10996

28. *Severus Alexander*

AR 3,40 g ↓ 20 mm

BMC, VI, p. 207, 952. Roma, a. 234, em. 17.

Inv. 10995

29. *Maximinus Caesar*

AR 3,42 g ↓ 21,5 mm

BMC, VI, p. 240, 211. Roma, a. 236—237, em. 3. Inv. 10997

Enisala, com. Sarichioi, jud. Tulcea

30. *Tiberius I*

AE 7,32 g 26 mm

Foarte uzat, aproape ilizibil, tip PROVIDENT?, Inv. 11894

Don. Maria Dumitrache — 1972

Isaccea, jud. Tulcea

Din col. dr. Dorin Nicolae, reunind numeroase monede antice și feudale descoperite în această localitate, prezentăm în această cronică:

31. *Gordianus III*

AR 4,88 gr ↓ 23 mm

RIC, IV, 3, p. 23, 67 Roma, em. 3, a. 240

32. *idem*

AR 4,47 gr ↑ 22 mm

RIC IV, 3, p. 19,36

Roma, em. 3, a. 240

33. *idem*

AR 4,38 g ↓ 24,5 mm

RIC IV, 3, p. 19, 37, Roma, em. 3, a. 240

34. *idem*

AR 4,39 g ↑ 23,5 mm *idem*

RIC IV, 3, p. 31, 153, Roma em. 5 a. 243—244

35. *idem*

AR 3,69 gr ↙ 22 mm

RIC IV, 3, p. 31, 147. Roma, em. 5, a. 243—244.

36. *Philippus senior*

AR 4,87 gr ↗ 25 mm

RIC IV, 3, p. 68,2 b Roma, a. 245

37. *idem*

AR 4,51 gr ↓ 22,5 mm

RIC IV, 3, 74,53. Roma a. 244—247.

38. AR 4,26 g ↓ 25,5 mm

RIC IV, 3, p. 73, 41 Roma a. 244—247

39. *idem*

AR 4,00 gr ↙ 23,5 mm

RIC IV, 3, p. 73, 44 b. Roma, a. 244—247

40. *idem*

AR 3,51 gr ↑ 22 mm

RIC IV, 3, p. 73, 44 b. Roma, a. 244—247

41. *idem*

AR 4,06 gr ↗ 23 mm B

RIC IV, 3, p. 69,6 Roma a. 248

Otacilia Severa

42. *idem*

AR 4,47 gr ↑ 25,5 mm

RIC IV, 3, p. 83, 125. Roma, a. 246—248

43. *idem*

AR 4,13 g ↓ 22,5 mm

RIC IV, 3, p. 84, 130. Roma, a. 248—249.

Decius

44. AR 4,12 g ↓ 23 mm.

RIC, IV, 3, p. 122, 12b. Roma, gr. II, a. 249—251.

45. *idem*.

AR 3,26 g ↓ 24 mm.

RIC, IV, 3, p. 123, 28. Roma, gr. II, a. 249—251.

46. *idem*.

AR 3,03 g ↑ 21 mm.

RIC, IV, p. 122, 18. Roma, gr. II, a. 249—251.

Restitutio Septimius Severus

47. AR 3,82 gr ↓ 21 mm.

RIC IV, 3, p. 132, 95. Milano, a. 250—251 (?).

Herenius Etruscus

48. AR 3,37 gr ↑ 22,5 mm.

RIC IV, 3, p. 139, 149. Roma a. 250—251 (?).

Hostilianus

49. AR 4,32 gr ↑ 22,5 mm

RIC IV, 3, p. 144, 177 b. Roma, a. 251, dar variantă cu leg. de av. C VALENSHO-STILMES QVINTVSAVG

Trebonius Gallus

50. AR 3,50 gr ↑ 22 mm.

RIC IV, 3, p. 162, 32. Roma, a. 251—253.

51. *idem*.

AR 3,79 gr ↑ 22 mm.

RIC IV, 3, p. 168, 80. Antiochia, a. 251—253.

Volunsianus.

52. AR 3,20 gr ↙ 23 mm.
RIC IV, 3, p. 175, 140. Roma, a. 253,
dar var.
Av. IMPCAEC VIBVOLVSIANOAVG
Bust radiat, drapat dr.
Rv. L-AETITIAAVGN.

Laetiția în picioare spre st., în mîna dr.
cunună mîna st. sprijinită pe ancoră.

idem

53. AR 3,91 gr ↑ 23,5 mm.
RIC IV, 3, necunoscut. Roma a. 251—
253 em. cu revers de la Philippus
I, RIC, IV, 3, p. 80, 94.

Valerianus I

54. AR 2,29 gr ↓ 21 mm.
RIC V, 1, p. 60, 287. Antiochia, a. 253.
idem.

55. AR 3,39 gr ↓ 23 mm.
RIC V, 1, p. 59, 277. Antiochia a. 257.

Gallienus.

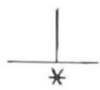
56. AR 2,61 gr ↗ 23 mm.
RIC V, 1, p. 103, 446. Asia, a. 255—256.
idem.

57. AR 4,06 gr ↑ 23 mm.
RIC V, 1, 189, 662. Asia a. 260—268,
dar fără semn de atelier.
idem.

58. AR 3,54 gr ↘ 20,5 mm.
RIC, V, 1, p. 187, 641. Asia, a. 260—268.
idem.

59. AR 3,49 gr ↓ 21,5 mm.
RIC V, 1, p. 189, 656. Asia, a. 260—
268.
idem.

60. AR 3,38 gr ↓ 22,5 mm.
RIC V, 1, p. 188, 644. Asia, a. 260—268,
dar cu tipul rv. de la 642.
idem.

61. AR 3,34 gr ↓ 21,5 mm.
RIC V, 1, p. 186, 627. Asia, a. 260—268

Salonina.

62. AR 4,68 gr ↓ 25,5 mm.

RIC, V, 1, p. 192, 5. Roma. a. 260—
268.

idem.

63. AR 4,39 gr ↓ 22 mm.
RIC V, 1, p. 200, 88. Asia, a. 267 dar
fără VIIC din exergă.

Macrianus II.

64. AR 3,61 gr ↑ 22 mm.

Av. IMPCFVLMACRIANVSPFAVG.

(Bust radiat, platoșă dr.)

Rv. ROMAE AETERNAE Roma stînd
st. în mîna dr. Victorie, mîna st. sceptru
Jurilovca, com. Jurilovca, jud. Tulcea

Hadrianus.

65. OR 23,61 gr ↓ 33 mm.
Sestert foarte slab conservat. Inv. 10436.
Don. E. Oberländer — Târnoveanu 1975.
M. Kogălniceanu, com. M. Kogălniceanu.

jud. Tulcea

66. *Traianus.*

OR 14,63 gr 27 mm.

Rv. Complet ilizibil.

Inv. 13.488.

Mahmudia, com. Mahumudia, jud. Tulcea
Domitianus.

67. AR 3,10 gr ↓ 19 mm.
RIC, II, p. 164. 87, Roma, a. 86.
Inv. 10096.

Niculișel

68. *Septimius Severus.*

AR 2,70 gr ↑ 18 mm.

RIC IV, 1, p. 97, 46. Roma, a. 194—
195.

Col. ing. Ghe. Matei.

idem.

69. AR 3,30 gr ↑ 17 mm.

RIC, IV, 1, p. 142, 383.

FORTVNI-R-EDVC.

Emessa, a. 194—195, dar var. de legendă.
Col. ing. Ghe. Matei.

Slava Rusă

Tiberius I

70. AE 7,10 gr 27 mm.

As foarte uzat.

Inv. 11.100.

Don. prof. I. Chițu.

71. AE 4,10 gr ↓ 22 mm.
RIC, V, 1, p. 216, 66. Roma, a. 268—270.
Inv. 39739

Din col. David Marian.

Babadag „La podul Topraichioi”, 1978
Cu prilejul săpăturilor arheologice de salvare efectuate de A. Opaît de la MDDT, în fortificația romano-bizantină din acest punct au fost descoperite 4 monede romane de bronz din sec. IV. Dintre acestea 3 sînt lizibile, fiind emise de următorii împărații:

Valens.

72. AE 1,50 gr ↓ 14 mm.
LRBC, II, tip SECVRITASREI-PVBLI-CAE, a. 366—375, S II, N 5. Inv. 40090

Arcadius.

73. AE 2,10 gr ↓ 18 mm.

LRBC, II, tip GLORIARO-MANORVM, a. 400—402.

Inv. 40092.

Honorius 74 AE 1,80 q ↑ 17 mm LRBC II, tip.

VIRTVS—EXERCITI anii 395—408.

Inv. 40.091.

Cataloi, com. Cataloi, jud. Tulcea „la Pietriș” — 1961

Constantinus I (postum)

75. AE 2,00 gr ↑ 14,5 mm.

LRBC, I, 962, Nicomedia, a. 337—341.

Inv. 10724, Don. D-tru Ciocea.

Dinogetia — 1965

Lăcinius I

76. AE 5,50 gr ↑ 24 mm.
Follis emis în timpul celei de a doua Tetrarhii, foarte slab conservat.

Constantius Gallus.

77. AE 2,02 gr ↓ 18 mm SMN
LRBC, II, 2310, Nicomedia, a. 351—355.
Inv. 12110
Don. I. Limbidis.

78. AE 3,56 gr ↓ 17 mm.

LRBC, II, tip FELTEMPREPARATIO, (FH), a. 348—361.

inv. 10716.

Don. Alexandru Tudor.

Valentinianus I

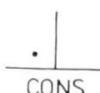
79. AE 1,38 gr ↑ 18 mm.

LRBC, II, 2070. Constantinopolis, a. 364—365.

inv. 10.717.

Izvoarele, com. Izvoarele, jud. Tulcea „Dealul Consul”

Valentinianus I

80. AE 2,30 gr ↓ 17 mm.

LRBC, II, 2109. Constantinopolis, a. 367—375.

Inv. 10423.

Mahmudia

Constantius Gallus.

81. AE 1,10 gr 19 mm.
LRBC, II, tip: FELTEMPPREPARATIO (FH), a. 351—355, inv. 39738
Din col. David Marian.

Murighiol, „La Cetate” ,com. Murighiol, jud. Tulcea — 1967

În 1967 tov. Nicolaev a donat MDDT un lot de monede romane și bizantine descoperite în cetatea din marginea vestică a satului.

Gallienus.

82. AE 3,64 gr ↓ 19 mm.
RIC, V, 1, p. 144, 159. Roma, nedatat.
Inv. 11010.

Probus.

83. AE 2,38 gr ↑ 24 mm.

RIC, V, 2, p. 29, 101.
Lugudunum, per. II, a. 276—279.
Inv. 11009.

Galerius.

84. AE 8,74 gr ↑ 27 mm $\frac{|}{\text{HTB}}$

RIC, VI, p. 531, 18 b. Heracleea, a. 296—297.
inv. 11012.

Procopius.

85. AE 2,10 gr ↑ 15 mm $\frac{|}{\text{CONSA}}$

LRBC, II, 2079. Constantinopolis, a. 364—365.
inv. 10736

Niculitel, „Valea Iancului, lângă basilica cu martiri” — 1971

Diocletianus

86. AE 1,78 gr ↓ 19 mm $\frac{\text{H}\epsilon}{\text{---}}$

RIC, VI, p. 531, 13. Heracleea, a. 295—196.
inv. 11013.

Maximianus Herculi.

87. AE 4,08 gr ↑ 22 mm $\frac{\epsilon}{\cdot \text{XXI}}$

RIC, V, 2, p. 289, 595. Heracleea, a. 292—295.
inv. 11014

Niculitel, „Bădila” — 1973

Cu ocazia sondajului arheologic efectuat în acest punct de către E. Lăzurecă, de la MDDT, în S 5, C. 8—10, — 0,95 m a fost descoperită o monedă de la *Liciniu I*

88. AE 3,32 gr ↓ 17,5 mm $\frac{\text{Q}|\Delta}{\text{SMK}}$

RIC, VII, p. 644, 9. Cyzic, a. 317—320.
inv. 10549.

Nufărul, com. Nufărul, jud. Tulcea — 1976
Licinius I

89. AE 3,36 gr 19 mm $\frac{\text{Q}|\text{B}}{\text{SMK}}$

RIC, VII, p. 644, Cyzic, a. 317—320
inv. 10606

Ostrov, com. Ostrov, jud. Tulcea
Constantinus I

90. AE 3,40 gr ↑ 19,5 mm $\frac{|}{\text{ESIS}\cdot}$

RIC, VII, p. 433, 59. Siscia, a. 319.
Col. prof. Val. Bădieu.

Slava Rusă
Valentinianus I

91. AE 2,05 gr ↓ 18 mm $\frac{|}{\text{CONSA}}$

LRBC, II, 2074. Constantinopolis, a. 364—365.
inv. 11920.

Sulina, jud. Tulcea

În col. profesorului Ion Rădulescu din Sulina se află un număr de monede antice, bizantine și feudale descoperite în oraș, în special cu prilejul dragărilor.

Traianus.

92. AR 3,10 gr ↓ 18 mm.

RIC, II, p. 245, 12. Roma. a. 98—99.

Philippus I

93. AR 3,65 gr 23 mm.

Tip: ADVENTVSAVGG

Galerius.

94. AE 5,15 gr ↑ 25 mm $\frac{\times|\Delta}{\cdot \text{SM}\cdot \text{SD}}$

Theodosius I

95. AE 4,45 gr ↑ 20 mm $\frac{\text{Q}|\text{---}}{\text{SMN}\Gamma}$

LRBC, II, 2375. Nicomedia, a. 383.

Vasile Alecsandri, com. Stejaru, jud. Tulcea
— „La Iurluc” —
1975

Valentinianus I

96. AE 2,55 gr ↑ 15 mm.

LRBC, II, tip, RESTITVTORREI-PVB-LICAE, a. 364—378, inv. 10885.

Don. Chihaia Stere.

Nordul Dobrogei
Marcus Aurelius

97. OR 23,51 gr ↑ 31,5 mm.

BMC, IV, p. 288, 1781, pl. 43, 7. Roma, a. 145—150. Col. prof. Gh. Bunduc.

Aurelianus

98. AE 3,13 gr 21,5 mm
RIC, V, 1, p. 284, 174. Siscia, ante
reformă. Col. prof. Gh. Bunduc.

Probus.

99. AE 3,89 gr ↓ 21,5 mm $\frac{\text{S}}{\text{XXI}}$

Col. prof. Gh. Bunduc
RIC, V, 2, p. 93, 713. Siscia.
Idem.

100. AE 3,36 gr ↑ 23,5 mm $\frac{\text{S}}{\text{XXIVII}}$

RIC, V, 2, p. 96, 737, Siscia.
Col. prof. Gh. Bunduc.

Constantinus I

101. AE 2,82 gr ↑ 29,5 mm $\frac{\text{E}}{\text{.SM.ST.}}$

RIC, VI, p. 518, 52 a. Thessalonica,
a. 312–313
Col. prof. Gh. Bunduc.

MONEDA BIZANTINE

Dinogetia — 1974

Mauricius.

102. K; T ∈ S; II = 583–584.
AE 4,94 gr ↓ 21,3 mm.
MIB, II, 112 D. Thessalonica, a. 583–
584.
Inv. 11924.
Don. I. Limbidis.
Enisala, „La cetatea din sat” — 1972
Justinus I

103. AE 1,82 gr ↑ 13 mm. $\text{A} \times \text{E}$
MIB, I, 32. Constantinopolis, a. 522–
527.
inv. 10608.

Isaceea, jud. Tulcea

Colecția dr. Dorin Nicolae.

Anastasius I

$\star \text{M}^+ \text{B}$; CON

104. AE 13,82 gr ↑ 32 mm.
MIB I, 2891. Constantinopol a. 517–518.
DOC 23 C

$\dagger \text{K}$; E

105. AE 8,40 gr ↓ 25 mm.
MIB I, 33. Constantinopolis, a. 513–
517
DOC 24 e, f; BNP, 88.

$\dagger \text{K}$; Γ

106. AE 8,09 gr ↙ 29 mm.
MIB, I, 33. Constantinopolis a. 512–517.
DOC 24 d; BNP 44 (dar Nicomedia)

Justinus I

$\star \text{M}^+ \text{S}$; Δ; CON;

107. AE 13,07 gr ↓ 31 mm.
MIB I, 21,1 Constantinopol a. 527.

108. *idem* $\dagger \text{K}$; B

AE 7,28 gr ↓ 26 mm.
MIB I, 19. Constantinopolis, a. 518–522.
DOC, 14 b.

109 *idem* $\dagger \text{K}^+ \text{S}$; Γ

AE 7,66 gr 26 mm.
MIB I, 19 Constantinopolis a. 522–527
110. *Justinus I — Justinianus I*

$\star \text{M}^+ \text{S}$ + B; $\text{NIK} \text{M}$

AE 14,53 gr ↙ 31 mm.
MIB I, 8. Nicomedia a. 527.
BNP, I, 2.

111. *Justinianus I*

$\star \text{M}^+ \text{S}$; E; CON;

AE 15,88 gr ↓ 32 mm.
MIB I, + 83. Constantinopolis, a. 527–
532.

dar sus + nu, ✕
DOC 304, dar tot fără ✕

112. *idem*

$\text{M}^+ \text{S}$; Γ ; CON; X/ϣ = 541–542.

AE 2,29 gr ↙ 29 mm.

MIB I, 95 a. Constantinopolis a. 541—542.

BMC, 56, 57; DOC 40 a; BNP, 58, 59. 113. *idem*

\mathcal{M} ; Δ CON; X/ \mathcal{C} I = 542—543.

AE 17,45 gr \nearrow 37 mm.

MIB, I, 95 a. Constantinopolis a. 542—543.

BMC 64, 65; DOC 41 a.

114. *idem*.

\mathcal{K} ; NI; X \mathcal{C} I/II = a. 544—545.

AE 9,32 gr \nearrow 28 mm.

MIB I, 116 b. Nicomedia, a. 544—545.

BMC, 222; DOC, 145, BNP, 39.

115. *idem*.

\mathcal{P}
 Δ | SP ; T \in S

AE; 4,63 gr 23,5 mm.

MIB, I, 169 c sau d. Thessalonic a. 542—547.

116. *idem*.

I; Δ CON; X/X/ \mathcal{C} I/III = 555—556

AE 2,69 gr 20 mm/ MIB I, 100. Constantinopolis a. 555—556.

117. *idem*.

I; NIKO; X/X/X/ = a. 556—557.

AE 3,07 gr; 14 mm.

MIB I, 118 a. Nicomedia, a. 556—557

118. *idem*.

I; NIKO, X/X/X/II' = 558—559.

AE 3,36 gr \nearrow 16 mm.

MIB I, 118 a. Nicomedia, a. 558—559.

119. *idem*.

I; AE 4, 179 gr 16,5 mm.

MIB I, 228. Roma. a. 547—549.

DOC, 331, BNP, 27—35.

Justinus II.

120. M; B; CON; \mathcal{C} I = 570—571 sau 571—572.

AE II, 81 gr \nearrow 28 mm. Surfrapat.

MIB II, 43 a. Constantinopolis a. 570—572.

DOC, 28 c; BNP, 22.

idem.

121. M; B; NIKO; \mathcal{C} I = a. 570—571 sau 571—572

AE 12,29 gr \downarrow 29 mm.

MIB II, 46 a 1. Nicomedia, a. 570—572.

BMC, 135; DOC, 97 b; BNP, 18.

idem.

122. K; CON; \mathcal{C} II = 571—572.

AE 5,69 gr \downarrow 19,5 mm.

MIB, II, 91 a. MOMILIM, a. 571—572.

idem.

123. K; NI; \mathcal{C} I/II = 572—573.

AE 3,99 gr 22 mm.

MIB II, 92². MOMILIM, a. 572—573.

idem

124. K; TES; II = 566—567.

AE 4,33 gr \downarrow 20,5 mm.

MIB II, 68 a. Thessalonica, a. 566—567.

idem.

125. K; TES; Θ KC; \mathcal{C} = 569—570.

AE 5,45 gr \downarrow 20,5 mm.

MIB II, 70 c. Thessalonic, a. 569—570.

BMC, 108, 109; DOC, 87, BNP, 10.

idem

126. K; TES; Θ KC; \mathcal{C} = 569—570.

AE 4,36 gr \downarrow 22 mm

MIB II, 70 c. Thessalonic, a. 569—570

BMC 108, 109; DOC, 87, BNP, 10.

Mauricius.

127. K; Δ II; = 585—584.

AE 4,55 gr \downarrow 24 mm.

MIB II, 69 c. Constantinopolis, a. 583—

584.

DOC 11 oa.

idem.

128. K; Δ I = 582—583.

AE; 5,53 gr \downarrow 22,5 mm.

MIB II, 10 Thessalonic, a. 582—583.

idem.

129. K; TES; II = 583—584.

AE 4,33 gr \downarrow 20,5 mm.

MIB II, 112 B; Thessalonic, a. 583—584.

BMC, 109, 110.

*Luncavița, com. Luncavița, jud. Tulcea
în pepiniera „La Babușca”*

Justinianus I.

130. K; \mathcal{O} XX = 551—552.

AE 9,70 gr ↑ 26 mm.
MIB, I, 154, Antiochia, a. 551—552.
inv. 10395.
Don. V. Pîrvulescu.

Murighiol „La Cetate” — 1967

Justinianus I

131. M; CON; Δ; XIII = 539—540.
AE 21,20 gr ↓ 40 mm.
MIB, I, 95 a, Constantinopolis, a. 539—
540.
inv. 10403.

Tiberius II Constantin.

132. AV 1,10 gr ↓ 17 mm CONOB.
MIB, II, 9 b. Constantinopolis, a. 578—
582 = Gh. Poenaru Bordea, *Actes XIVE*
Congres, Bucarest, 1976, p. 204, nota 2.
inv. 10643.

133. *Mauricius.*

K; Δ Ψ = 586—587.

AE 5,05 gr ↓ 22 mm.
MIB, II, 69 D. Constantinopolis, a. 586—
587.
Inv. 10623.

Niculifeș

Justinianus I

134. I; CON; €; XXΨ; = 551—552.
AE 5,14 gr ↓ 20 mm.
MIB, I, 100, Constantinopolis, a. 551—552
Col. ing. Gh. Matei.

Mauricius.

135. M; CON; A?; X/II/I = 549—595.
AE 8,70 gr ↑ 28 mm.
MIB, II, 65 Db. Constantinopolis, a.
594—595
Col. ing. Gh. Matei.

idem.

136. K; TCS; Ψ = 586—587.
AE 3,94 gr ↓ 19 mm.
MIB, II, 112 B. Thessalonica, a. 586—587.
Col. ing. Gh. Matei.

Slava Rusă

Anastasius I

138. €
AE 8,04 gr ↓ 26 mm.
MIB, 32. Constantinopolis, a. 507—512.
inv. 11.101.
Justinus II.

139. M; CON; B; II/II = 568—569.

AE 13,05 gr ↓ 28 mm.
MIB, II, 43 a. Constantinopolis, a. 568—
569.
inv. 11.102.
idem.

140. M; NIKO; B; Ψ I = 570—572.
AE 11,74 gr ↓ 29 mm.
MIB, II, 46 a, Nicomedia, a. 570—572.
inv. 11103.

Mauricius.

141. M; NIKO; A; Ψ I = 587—588.
AE 13,09 gr ↓ 30 mm.
MIB, II, 75 a. Nicomedia, a. 587—588.
inv. 11104.

Tulcea, Dealul Taberei

Justinianus I

142. M; CON; B; X/X/X/ = 556—557.
AE 17,60 gr ↙ 31 mm.
MIB, I, 95 a. Constantinopolis, a. 556—
557
inv. 39.740
Din col. David Marian.

Babadag

143. *Follis anonim cl. D (Thompson, Con-*
stantin IX)
AE 9,14 gr ↓ 27 mm — + —
— ∪ —
inv. 39791

Capul Midia, sat Corbu, com. Corbu,
jud. Constanța

144. *Follis anonim, cl. B (Thompson,*
Roman III).
AE 8,66 gr ↓ 34 mm.
inv. 10992.
Don. I. Stere.

Dinogetia — 1977

Follis anonim cl. A (Thompson, Vasile
II-Constantin VIII)

145. AE 10,15 gr ↓ 28 mm.
Av. și Rv. Bellinger 24
Inv. 39770

Follis anonim cl. C (Thompson,
Mihail IV).

146. AE 5,80 gr ↓ 20 mm.
Tăiat cu dalta.
inv. 12100.

Don. I. Limbidis.

Follis anonim cl. G (Thompson,
Roman IV).

147. AE 7,40 gr ↓ 25 mm.

inv. 12109.

Don. I. Limbidis.

Niculitel „În pădurea din spatele crucii”
— 1973

Follis anonim cl. C (Thompson,
Mihail IV).

148. AE 9,14 gr ↓ 27 mm.

Surfrapată peste cl. B, Av./Rv.

inv. 13513

Don. I. Tatu.

Constantin X

149. AE 7,22 gr ↓ 26 mm.

Morrison, II, p. 647, 40—42. Surfrapat
peste Constantin X și Evdochia, Morisson,
II, p. 645—646, Av./Rv.

inv. 39587.

Nufărul — 1976

Follis anonim cl. A 2 (Thompson,
Vasile II-Constantin VIII).

150. AE 10,28 gr ↓ 32 mm.

Av. și Rv. Bellinger, 3 sau 4.

inv. 11922.

idem.

151. AE 15,90 gr 35 mm

Av. Rv. Bellinger

inv. 10409.

152. *Follis* anonim cl. D (Thompson,
Constantin IX)

AE 9,10 gr ↓ 27,5 mm.

—+— Surfrapat pe cl. B.

—+—

inv. 10412.

153. idem.

AE 7,44 gr ↓ 31 mm.

—+—

inv. 10494.

Don. Maria Popescu.

154. *Roman* IV.

AE 4,74 gr ↓ 26 mm.

Wroth, II, p. 527—528, tip. 2.

Col. Școlii Generale din Nufărul

Ostrov

155. *Constantin* IX.

AR 2,60 gr ↓ 29,5 mm.

DOC, III, 2, p. 746, 7 a 3. P. LIX, 7 a 3.
Col. prof. Val. Bădieu.

Sulina

156. *Follis* anonim cl. C (Thompson,
Mihail IV).

AE 11,60 gr ↓ 30 mm.

Col. prof. I. Rădulescu,

Tulcea — Str. Prislav, nr. 138

157. *Follis* anonim cl. F (Thompson,
Constantin X).

AE 10,02 gr ↓ 30 mm —+—

Surfrapat peste cl. D.

inv. 11047

Don. Larion Titov.

Valea Teilor, com. Izvoarele, jud. Tulcea

Follis anonim, cl. F (Thompson,
Constantin X).

158. AE 6,80 gr ↓ 28 mm.

inv. 11546.

Don. prof. C. Poponete.

Vasile Alecsandri, „La Iurluc”

Follis anonim cl. A 2 (Thompson,
Vasile II-Constantin VIII).

159. AE 6,05 gr ↓ 27 mm.

Bellinger, 24 Surfrapat peste A 1.

inv. 10886

don. Chihaiia Stere.

Nordul Dobrogei

Col. prof. Gh. Bunduc.

Follis anonim cl. A (Thompson,
Vasile II-Constantin VIII).

160. AE 5,10 gr ↓ 28 mm.

Bellinger, 39 sau 40.

idem.

161. AE 6,48 gr ↓ 29,5 mm.

Bellinger, 10.

idem.

162. AE 7,37 gr ↓ 28,5 mm.

Bellinger, 18.

Follis anonim cl. B (Thompson,
Roman III).

163. AE 10,49 gr ↓ 28 mm.

Surfrapat peste cl. A 2.

164. *Follis* anonim cl. C (Thompson,
Mihail IV).

AE 6,53 gr ↓ 31 mm.

Surfrapat peste cl. B. Av./Rv.

idem.

165. AE 6,62 gr ↓ 29 mm.

idem.

166. AE 7,83 gr ↓ 28,5 mm.

Follis anonim cl. F (Thompson, Constantin X).

167. AE 8,68 gr ↓ 29,5 mm.

Surfrapat peste cl. D sau E?

Constantin X

168. AE 6,79 gr ↓ 28 mm.

Wroth, II, p. 527—528, tip 2.

Surfrapat peste cl. D sau E? Av./Rv.

Roman IV

169. AE 4,07 gr ↓ 27 mm.

Wroth, II, p. 527—528, tip 2.

Follis anonim cl. G (Thompson, Roman IV).

170. AE 4,05 gr ↓ 26 mm.

Follis anonim cl. J (Thompson, Alexios I).

171. AE 3,24 gr ↓ 29 mm.

Surfrapat peste cl. I

D) MONEDE FEUDALE ȘI MODERNE

Babadag

172. *Transilvania-Gabriel Bathory.*

AR 1,91 gr ↓ 20 mm.

m. 1613 Triplu gros.

MBR, p. 160, 1062. Perforat modern.

inv. 39792.

173. *Imperiul Habsburgic-Rudolf II*

AR 22,83 gr; 40 mm.

m. 1595. Taler. K-B

inv. 39793.

174. *Spania-Filip V.*

AR 5,68 gr 27 mm.

• R II

m. 1705. S J

• • Doi reali inv. 39794

Dăieni.

175. *Polonia — Sigismund III.*

AR 2,20 gr 21 mm.

m. 1595.

Riga. Triplu gros.

Col. prof. M. Subțirică.

Enisala, „La Cetate” — 1973.

Fostul paznic al cetății, Alexandru Tudor,
a descoperit printre ruine, alături de

monede ale Hoardei de Aur și Imperiului
Otoman, două monede sârbești emise de
Ștefan Dušan.

idem.

176. AR 1,16 gr ↓ 18,5 mm.

Tip: МОНЕТА СЕРБСКА

Coif. Ljubie, tip 1, regal.

Av. siglele N-O. Pe fața lui Hristos,
contramarca. ©

inv. 10722.

idem.

177. AR 1,25 gr ← 25 mm.

Tip: Isus în mandorală/ IPORSTA-
ELIAIPAE. Dušan și Elena în picioare,
între ei cruce patriarhală cu mâner lung.
Ljubie, tip III imperial.

Isaccea

Tara Românească-Mircea I.

178. AR 0,30 g ↑ 14 mm.

MBR, ducat tip I, p. 20, 117.

Inv. 13.422 Don prof. I. Zamfira

Moldova — Dabița Vodă.

179. AE 0,55 gr ↑ 15 mm.

MBR, p. 96, 917 Imit. după Christina,
pentru Livonia

inv. 12104.

Don. prof. I. Zamfira.

idem.

180. AE 0,82 gr ↓ 14,5 mm.

MBR, p. 98, 985. Imit. Carol X Gustav,
pentru Riga.

inv. 39825

181. *Bulgaria — Ivan Alexander.*

AR 0,75 gr ↓ 20 mm.

Mușmov, 1913, 7531. Pl. LXIV, 19.

inv. 12103

Don. prof. I. Zamfira.

idem.

182. AE 1,76 gr ↑ 19 mm.

Mușmov, 1913, 7540. Pl. LXV, 5. Mon. 94.
inv. 39829

Polonia — Jan Casimir

183. AE 1,40 gr → 15 mm.

m. 1667 Solidus

inv. 12102.

don. prof. I. Zamfira.

184. *Imperiul Romano German-Emden
Ferdinand II*

AR 19,50 gr 40,5 mm

m. 1628 Taler

inv. 12089

don. I. Zamfira

Franța-Ludovic XIV

185. AR 2,45 g 21 mm.

m. 1660 5 sous (1/12 scuzi)

Rv. Turn și A invers

inv. 12688

Don. prof. I. Zamfira

Jurilovca (în rîpa de la Vest de sediul

Întreprinderii piscicole)

1974

Hoarda de Aur-Toktai

186. AR 1,26 gr ↗ 17 mm.

BMC, p. 123, 359, dar variantă cu legenda de av. în pătrat de perle, Krim fără dată.

Inv. 10435

Don. E. Oberländer-Târnoveanu

Nalbant, com. Nalbant, jud. Tulcea

Olanda

187. AR 13,13 gr; 34 mm.

m. 1625.

Taler tăiat. Fals?

inv. 13496

Polonia-Sigismund III

188. AR 4,59 gr ↑ 27,5 mm

m. 1596.6 groși Rv. siglele. - Δ

inv. 13510.

Niculifeț

189. *Tara Românească — Mircea I*

AR 0,42 gr ↑ 14 mm.

MBR, ducat tip I, p. 23, 169.

Col. ing. Gh. Matei.

190. *Nufărul.*

Înainte de cel de al II-lea război mondial, în această localitate a fost descoperit un mare tezaur de monede feudale, din care 92 au fost donate în 1976 MDDT. Dintre acestea, 91 sînt monede sîrbești, iar 1 bosniacă. Dintre cele sîrbești, 91 toate aparțin lui Ștefan Dusan (atît ca rege cît și în calitate de împărat), Moneda bosniacă a fost emisă în vremea lui Ștefan Kotromanić. Mai multe monede sîrbești sînt contra marcate cu contramarcă ☉, identică cu cea de pe moneda nr. 176 din această cronică.

Slava Rusă

Tara Românească — Vlaicu I

191. AR 0,68 gr ↓ 18 mm.

MBR, dinar tip III, p. 9, 11—13.

inv. 11105

Franța-Ludovic XIV

192. AR 1,50 gr 20 mm.

m. 16—64

5 sous (1/12 scuzi)

Imitație „levantină” Av. ANMAIOVPR-NCSÖVV () DIN

Rv. DNS ADIV. TOIRV BL.

REDEMVS

Cf. F. W. Hasluck, 1921, *NCh*, p. 39 sqq

inv. 10613

don. Ignat Ustinov

Sulina

Spania-secolul XVII

193. AR 9,20 gr 26 mm.

În cîmp st. Fragment de taler tăiat

cu dalta.

Col. prof. Ion Rădulescu.

Tulcea

Veneția-Rainer Zeno

194. AR 1,88 gr ↓ 20,5 mm.

inv. 13489.

Lorenzo Teupolo.

195. AR 1,92 gr ↓ 20 mm.

inv. 13490.

idem

Dintr-un tezaur descoperit în împrejurimile orașului, în condiții necunoscute, în jurul anului 1970, s-au păstrat două monede, care au fost donate de bijutierul Teodor Popa MDDT. Este vorba de doi dirhemi ai Hoardei de Aur.

Toktai.

196. AR 1,20 gr → 192mm

inv. 10889

idem.

197. AR 1,10 gr ↓ 19,5 mm.

inv. 10890.

Văcăreni, com. Luncavița, jud. Tulcea —
1973

Din aceleași tezaur publicat de prof. Bucur Mitrea în *Magazin Istoric*, nr. 133,

1978, 4, p. 59 fac parte încă trei monede donate MDDT de prof. Ovidiu Sebe de la Școala generală din Văcăreni.

Bulgaria — Ivan Stracimir

198. AR 0,60 gr ↘ 16,5 mm.

Aspru inv. 10473.

idem

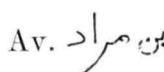
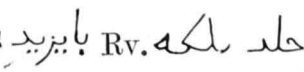
199. AR 0,70 gr ↘ 16 mm.

inv. 10474.

Imperiul otoman — Baiazid I

200. AR 1,14 gr ↘ 11 mm. a.h. 791? sau

798 ? = 1389/90 sau 1395/96.

Av. Rv.

inv. 10391.

201. *Nordul Dobrogei, zona Tulcea.*

În col. dr. Dorin Nicolae se află un tezaur de 194 monede sîrbești de argint, în majoritate de la Ștefan Dușan, multe contramarcate cu contramarca ©

202. *Moldova — Dabija Vodă*

AE 0,57 gr 16 mm.

MBR, p. 97, 957. Imit. Gustav II, Adolf pentru Riga.

NUMISMATIC CHRONICLE OF THE FINDS IN NORTHERN DOBROUDJA (Summary)

In the present number of the review PEUCE we begin a numismatic chronicle of the finds in Northern Dobroudja (Tulcea county), hoping that it will become a helpful instrument for all those who study the monetary currency in this region. The author wish to offer in short, but with all the necessary details the unpublished monetary discoveries, both isolated and hoards, from the Lower Danube region.

The finds in the catalogue are divided in four groups as follows: Greek coins including the colonial ones; Roman imperial coins; Byzantine, Medieval and Modern coins, till the end of the 18th century.

The places are listed in their alphabetical order, indicating when possible, the point, context and date of the discovery.

The catalogue numbers of the monetary finds in every locality are marked on the map at the end of the paper.